

напрямку, їх оцінкою, ранжуванням за пріоритетністю впровадження. Для оцінки ефективності реалізації напрямку інноваційного розвитку в умовах обмежених виробничих ресурсів доцільним є застосування методики, що ґрунтується на порівнянні різниці між ціною інноваційної продукції та змінними витратами на її виробництво у розрахунку на одиницю виробничих ресурсів.

Отже, саме за допомогою використання інновацій підприємства мають можливість стати лідерами у конкурентній боротьбі. Однак досягнення цієї мети можливе лише за умови формування чіткої, досконалої та адаптивної системи управління інноваційним розвитком. Все це вимагає глибоких економічних знань і ефективної організації інноваційної діяльності в умовах підприємства.

Список використаних джерел

1. The Global Competitiveness Report 2016-2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reports.wefomm.org/global-competitiveness-report-2016-2017>.
2. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи: монографія / [Ю. О. Лупенко, М. Й. Малик, О. Г. Шпикуляк та ін.]. – К. : ННЦ ІАЕ, 2014. – 516 с.
3. Мазнев Г. Є. Інноваційна діяльність як фактор підвищення ефективності агровиробництва / Г. Є. Мазнев // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2016. – № 2. – С. 36-47. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apie_2016_2_7.

Волощук Юлія

*к.е.н., доцент кафедри економіки,
підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ГАЛУЗЕЙ АПК

Конкурентні переваги регіональних агропромислових секторів можуть бути суттєво підвищені завдяки ефективному розвитку міжрегіональних культурних, наукових і виробничих зв'язків, сприяти зростанню рівня розвитку людського потенці-

алу. При чому, спочатку необхідно звести до мінімуму та нейтралізувати ризики, що стримують розвиток галузі. Необхідними є такі заходи: перехід від сировинної спрямованості вітчизняних аграрних підприємств до виробництва та реалізації кінцевої продукції галузі з високою доданою вартістю; підвищити мобільність ресурсів, в першу чергу, персоналу, капіталу, технологій та інформації – налагодити інфраструктурні зв'язки; забезпечувати гідні умови життя, праці та професійного розвитку та зростання населення, в першу чергу працівників галузі, забезпечити розвиток сільських територій; прийняти міри по забезпеченню екологічної рівноваги та природоохоронна діяльність та раціональне використання природних ресурсів тощо.

Тому вирішення стратегічних завдань модернізації галузі АПК вимагає детального опрацювання та оптимізації виробничої структури комплексу, забезпечення технологічного зростання, ефективного використання ресурсів.

Розвиток галузі АПК і всієї економіки країни загалом визначається системою використовуваних технологій. Технологічним укладом називається система технологій яка використовується в певній галузі або галузях. Такі уклади змінюються з часом під впливом НТР та НТП. Вчені доводять, що при п'ятому технологічному укладі (період з 1986 по 2035 рр.) основними і панівними є технології новітнього програмного забезпечення, розвиток робототехніки, інформаційних технологій та послуг, що визначають напрямки розвитку електронної промисловості, обчислювальної та оптоволоконної техніки тощо [2].

Згідно з теоріями сучасних дослідників прогнозується, що при переході до шостого технологічного укладу (умовно після 2035 р.) основними стануть нанотехнології, протеоміка, геноміка, фотоніка, мікромеханіка і нові технологічні прийоми, що можливо виникнуть при їх зв'язках та поєднанні.

Перспективи відродження галузі відповідно переходу до нового технологічного укладу вбачаємо передусім в розвитку сільськогосподарського машинобудування, хімічної та харчової промисловості, виробництва органічної продукції. Але інноваційна модернізація має забезпечуватись за рахунок освоєння нових

перспективних технологій шостого технологічного укладу, таких як:

- білкова інженерія та структурна біоінформатика – технології спрямовані на конструювання нових білків із зміненими та унікальними властивостями; розробка науково-технологічних засад створення новітніх біоаналітичних систем (біосенсорів) на основі електрохімічних та оптичних перетворювачів і біологічного матеріалу як чутливих елементів;
- розвиток і використання фотоніки (застосування світла та інших видів променистої енергії) як одного із перспективних напрямів – використання лазерних технологій в рослинництві та тваринництві, оптичні технології сортування продукції та моніторингу сільськогосподарських угідь і фотометричне обладнання для реєстрації якості сільськогосподарської продукції;
- виробництво «поновлюваної біомаси» у сільському господарстві для продовольчих цілей на основі використання надбань біоенергетики і біопромисловості – комплексне, застосування таких технологій у сільському господарстві, як основному елементі біосфери і подальший позитивний вплив на загальний екологічний стан планети;
- освоєння вітрогенерації, сонячної енергетики тощо, чому сприяють як природні умови, так і прогресивні зміни в структурі електрогенерації. Сільське господарство отримало б високотехнологічну нішу із забезпечення альтернативною та екологічною енергією власні потужності та додаткові надходження від реалізації надлишків енергії в загальнодержавну енергетичну систему;
- розвиток технологій органічного землеробства та тваринництва, обладнання для забезпечення зростання ефективності використання енергії і ресурсів в галузі АПК, як основного напрямку переходу до енергоощадної і безвідходної економіки. Використання «зелених» технологій суттєво підніме технологічний рівень економіки регіону, створить основу для міжнародного співробітництва.

Для забезпечення переходу галузі на новий технологічний уклад, підвищення рівня застосування інновацій та зростання конкурентоспроможності необхідною умовою є налагодження реальної та вигідної обом сторонам співпраці приватного бізнесу та держави. Більшість підприємців важко «переходять» до використання інновацій з кількох причин: недостатня кількість вільних коштів, сировинна спрямованість підприємств, звичка отримувати прибутки навіть при використанні застарілої техніки, відсутність державної програми підтримки для сільськогосподарських виробників, страх великих збитків тощо. Проте, такий перехід неминучий для виживання підприємств та їх подальшого розвитку. М. Портер застерігав, що «Фірмам, які вросли в стару технологію, важко зрозуміти значення нової технології, яка тільки-но з'явилася, а відреагувати на неї – ще складніше» [3].

Під інноваційним розвитком розуміють закономірну тенденцію економічного розвитку, під впливом якої вона набуває нову структуру та якісний стан, що забезпечує пріоритет інноваційної діяльності. Більшість авторів суть інноваційного розвитку економіки бачать в її трансформації до економічного зростання, яке засноване на знаннях та технологіях. І цей процес, зважаючи на вплив НТП, коли знання стають ключовою продуктивною силою, є незворотнім [4, 5].

Такі світові лідери економічного розвитку як Японія, США, Південна Корея, Фінляндія свого часу зробили ставку на розвиток наукоємних галузей, і на сьогодні вони здатні забезпечувати не тільки розвиток всіх галузей та систем держави, а і високі соціальні стандарти та рівень життя своїм громадянам.

Список використаних джерел

1. Технологічний імператив стратегії соціально-економічного розвитку України : монографія / за ред. Л. І. Федулової. – К.: НАН України; Ін-т екон. та прогноз., 2011. – 656 с.
2. Саліхова О. Б. Високотехнологічні виробництва: від методології оцінки до піднесення в Україні: монографія / О. Б. Саліхова. – К.: НАН України, Ін-т екон. та прогноз., 2012. – 624 с.
3. Портер М. Международная конкуренция: пер. с англ. / М. Портер. – М.: Международные отношения, 1993. – 968 с.

4. Антохов А.А. Інноваційний розвиток економіки України через призмю зарубіжного досвіду / А.А. Антохов // Науковий вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського: зб. наук. праць. – 2015. – № 2 (5). – С. 7.
5. Аналітична доповідь центру Разумкова. Інноваційний розвиток в Україні: наявний потенціал і ключові проблеми його реалізації [Електронний ресурс]. – URL : http://www.uceps.org/additional/analytical_report_NSD55_ukr.pdf.

Гереза Валентина

студентка

Науковий керівник: к.і.н., доцент, асистент кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Шевчук Жанна

*Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ДЛЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

У ринковій економіці фінансові ресурси (капітал) вкладаються у будь-які види діяльності включно за критерієм максимуму прибутку. Прибутковість, тобто ефективність використання капіталу, має назву рентабельність. Власник капіталу підприємства, його менеджери повинні оцінювати будь-які рішення у сфері управління наявними коштами, порівнюючи витрати з прибутком, тим більше, що фінансові ресурси завжди обмежені певними обсягами, а одержаний прибуток – це фінансовий ресурс для здійснення нових вкладень і одержання нових прибутків [1, с. 23].

Калініченко О.М. відмічає, що рентабельність підприємства – найбільш узагальнюючий показник його діяльності. В ньому синтезуються всі фактори виробництва і реалізації продукції, оборотність господарських коштів і позареалізаційні фінансові результати [2, с. 104].

Кінцеві результати діяльності характеризуються не лише абсолютними показниками прибутку або збитку. Суб'єкти господарювання, які зацікавлені у віддачі від використаних ресурсів